

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВУ

1936 № 222

B. N. P.

БРАНИЧЕВСКИ ВЕСНИК

ОРГАН УДРУЖЕНОГ СВЕШТЕНСТВА
ЕПАРХИЈЕ БРАНИЧЕВСКЕ

ОКТОБАР — НОВЕМБАР

УРЕДНИК

Протојереј **БРАНИСЛАВ МИЛИЋ**
арх. намесник млавски

ПОЖАРЕВАЦ

Штампарија Ђорђа Наумовића

1936

С БЛАГОСЛОВОМ
Његовог Преосвештенства Епископа
Браничевског Господина
Dr ВЕНИЈАМИНА

БРАНИЧЕВСКИ ВЕСНИК

ОРГАН УДРУЖЕНОГ СВЕШТЕНСТВА ЕПАРХИЈЕ БРАНИЧЕВСКЕ

Посета представника Бугарске цркве

После великог рата, у коме је пало толико милиона невиних људских живота, хришћанска црква покушава да помири противнике. Зато је основана „Лига цркава за мир међу народима“ која има огранке у многим државама, па и у нашој и Бугарској Цркви и жели да помогне одговорним државницима да се крвопролића не понове.

Радећи на том послу, представници лиге наше православне цркве учинили су 1933 г. посету представницима Бугарске Цркве. Тада је изражена жеља да бугарски представници врате ту посету.

У септембру месецу т. г. представници Бугарске Цркве Његово Високо Преосвештенство Митрополит Софијски Г. Стефан, Њ. В. Преосвештенство Митрополит Пајсије са осталим члановима делегације поменуте лиге вратили су посету.

Они су у нашој земљи пробавили од 5 до 16 септембра. Били су примљени код Њ. Вис. Кнеза Намесника Павла, Њ. Светости Патријарха Варнаве, г. Председника Краљевске Владе, г. Министра Правде и др. Поред тога обишли су најзнаменитија црквена места — колевку нашег српског православља.

Још једном наш народ је, кроз ступце дневне штампе и посете црквама где су била богослужења уз учешће гостију, показао готовост и своју традиционалну великодушност и широко срце, да заборави све што је у прошлости било.

Још једном народ је показао да велику веру поклања раду „Лиге Цркава“ и да му на срцу леже речи Псалмопевца „да је лепо и красно, кад сва браћа живе заједно“ које је речи Високопреосвећени Митрополит Стефан у својој беседи на бденију у београдској саборној цркви неколико пута нагласио.

Из свих говора одржаних приликом ове посете, како од наше тако и од стране гостију оsetила се „велика и искрена љубав за заједничку сарадњу на сузбијању непријатеља (речи Њ. Светости Патријарха Варнаве). Жеља је појачана тиме што су се срца ослободила ланца ропства: „ми смо отворили своја срца, говоримо језиком љубави и братства, пружили смо руку једни другима без лицемерства да би смо послужили највећем делу човечанства, вечитој правди и миру и да бисмо тиме свету показали да ми носимо мисао мира а не мисао рата, носимо мисао искренности а не бомбе и ножеве“ вели Митрополит Стефан у једном свом говору.

И ми као део наше свете православне српске цркве поздрављамо овај гест и ову посету, са жељом да тај дух искренности и братске сарадње наиђе на пријем и спровођење и код оних који воде наш и бугарски народ. И то како код оних који се налазе на највишим положајима и управљају државама, тако и код оних који васпитавају народ. А ово је могуће у толико пре што је велика већина народа вољна миру и тежи братству.

Само том заједничком сарадњом свих водиоца народног живота може се постићи споразум, сагласност, мир и братство.

Јеванђелско семе мира и братства Срба и Бугара бачено је. Нека би дао Бог да и плода донесе.

Абортус и Хришћанство

Пре кратког времена, јавише се неки учени људи, који у великој ревности да помогну човечанству, траже легализовање абортуса — побачаја, који се упркос законској одредби и даље врши тајно. А дневна штампа је скоро забележила и такав случај лекарске несавесности, над ким се и данас целокупна јавност грози.

О томе да ли ово треба дозволити или не, било је доста дискусије преко часописа и дневних листова, поткрепљено врло важним разлозима, како медицинским, тако и социјалним. Важност ових разлога не сме се сасвим оспоравати, али постоји један разлог против абортуса, који је

јачи од ових и који својом истинитошћу обара све. То је морални разлог; то је хришћански разлог, кога данашњи назови хришћани заборављају. Не само да га заборављају, већ га и нападају. Али све им је узалуд, јер се показало, како у прошлости, тако и у садашњости, да су они немоћни да сруше грађевину Свемоћнога.

Ово важно питање, није само питање данашњице. Оно је покретано и пре Христа и разуме се, решавано је према моралном схватању тадашњих људи. Тако н. пр. познати филозоф Аристотел, говорећи о овоме питању вели: „ако је жена већ родила законски број деце, тада се мора зачетак отстранити“. Овим опет питање остаје отворено, јер има и таквих, које неће родити толики број деце, колико закон наређује. Да би се у томе успело опет ће се вршити абортуси. И тако нерешено оно је дошло и до нас, поставши за данашњег човека горуће питање.

Питање легализовања абортуса дошло је на првом месту у конфликт са хришћанским моралом и хришћанским учењем. Хришћанство као светска религија на сва питања има своје одређене и тачне одговоре. Сви проблеми данашњице могу се једино тачно решити, ако се посматрају са хришћанске тачке гледишта. Хришћанство је решење свих проблема, те према томе и овај проблем једино се тачно може решити у хришћанству — са Христом. Није довољно ослањати се само на свој разум, него треба тражити нешто више, важније. „Боље је уздати се у Господа, него ли се ослањати на човека“, вели псалмопевац (Пс. 118, 8.), јер је „премудрост овога света лудост пред Богом“ (I Кор. 3, 19). А један наш мислилац рекао је: „што се разум више пење, то човек ниже пада“ (Кнежевић). И наши „много учени“ хришћани мисле да су својим разумом све достигли а не виде да као људи, као моралне личности, падају.

Знају ли поборници легализовања абортуса шта траже? Одмах ћемо им рећи. Они траже легализовање убиства. Абортус ништа друго није, него убиство. Законодавац је сигурно ово знао, зато га је и забранио. Данашњи човек да би угодније живео, он ће убити не само свога непријатеља или ривала, већ ће убити и свога сина или кћер. И убија их. Врли дакле, најобичније убиство. Реците ми шта је грозотије: убити човека из пушке, или спалити дејчи леш, будућег човека, у шпорету? Бог каже: „не убиј“, а људи као

да не чују ово, већ траже да им се дозволи да убијају, да постану синоубице. Зашто је то тако?

Зато што је нестало вере, нестало љубави. А без овога могу ли бити неке трајне и високе побуде? Не могу. Улогу жене као мајке хришћанство необично цени и уздиже као ни једна религија. „Жена ће се спасти рађањем деце“, вели ап. Павле (Тимот. I, 2, 15.), а данас би се могло рећи, да ће жена због те своје функције бити осуђена.

Некада је човечанство било многобожачко, сада међутим великим делом хришћанско. Да ли смемо ово тврдити? Оно је хришћанско само по називу, а по делима не. Данашњи хришћанин у већини случајева је хришћанин само зато што је крштен у хришћанској цркви, а у души је и даље остао незнабожац. И тако ничим није одмакао од старих незнабожаца. О овоме факта данашњице говорим. — Будизам, такорећи незнабожачка религија, проповеда љубав према свему. Не само према живим бићима, већ и према мртвим. А данашњи хришћани, припадници најчистије и најистинитије религије на свету, не слушају заповест свога великог Учитеља: „по том ће сви познати да сте моји ученици, ако имате љубав међу собом“ (Јован 13, 35). Они одбацују љубав, главног покретача свега. Колико имамо примера о неизмерној љубави и пожртвованости животиња према своме плоду. А човек слика и прилика Божја?! Ко је дакле достојнији хвалења, да ли културни човек данашњице, који свесно убија своју децу, или једна најмања животињица? Тиме је „преузвишени“ човек пао испод животиње.

До тога је човек дошао једино зато што се одвојио од Бога — Христа. И разуме се, да све што чини, чини противно Христу. „Који није самном, против мене је; и који самном не сабира, просипа“, вели јасно Спаситељ (Лука 11, 23.).

Да би данашњи пали човек устао и да би се поправио грешке, он се мора вратити своме извору — Богу. Док то не учини, он ће и даље као и досада у решавању свих животних питања лутати. Решаваће их, али површно, егоистички, утилитаристички, али не и хришћански.

Пожаревац.

Ж. Ј. ПЕТРОВИЋ
вероучитељ.

Религија у друштву човечанства

Вера у Бога је суштаствена и најдубља потреба човека. Ми не можемо да претставимо *правога човека*, који иде природним путем развића, без религиозног осећаја, без сазнања потребе да се обраћа ка Вишем Суштаству, као извору тога блага, којим се он користи; не можемо да претставимо и човечанска друштва без икаквих религиозних установа, без спољних богослужбених знакова и израза код којих религиозни осећај налази свој излив. Осећај нашег сопственог бића свезан је код нас са сазнањем зависности од Више Силе, која држи собом све, што ми видимо и заједно с тим и нас саме. Ово сазнање наше зависности од Врховног Бића, јесте неодољиви знак наше разумности, овим знаком ми пре свега одликујемо се од неразумних животиња, и он је највиднији печат наше човечности.

Историја на свима степенима човечанског развића види и показује јасне трагове религиозних веровања и не налази ни једног народа, ни једног периода, код којег и у којем би биле савршено угашене религиозне потребе и савршено неби био видан осећај божанствености. Путници који су обишли неиспитане земље, које још није дирнуо утицај цивилизације и које су живеле самим патријархалним непосредним животом, налазили су код људи и страх Божанства, и реч молитве и жељу да благоугоде Врховном Суштаству да му приносе то или друго у жртву. Претставимо да су њихови религиозни појмови нејасни и неистинити и они се не узвисују до претставе о Богу, као Духу премудром и слободном, пуном милосрђа и љубави. У своме слепилу они признају за Бога силе и појаве природе у видљивим стварима, полажу то шта тражи и боји се њихово срце, обожавају сунце, месец, звезде, ма какве животиње и клањају се мртвим идолима. Али лажне или смутне појаве религиозног осећаја, немајући у себи већег достојанства, не само не дају повода, а тим пре и основа ка одрицању стварности и силе самог осећаја, него напротив, служе необоривим његовим доказом. Они ничу из корена, дубоко утврђеног у бићу наше духовне природе, а тако исто силно сведоче и о његовом постојању, као гране дивета што тврде, да се претстави да постоји корен, који је

сакривен у земљи, и ако оне немају правилне форме и пуног развића.

Уздигнемо ли се мишљу више по степенима историје, — религија свуда се јавља као неопходно основно начело човечанског живота. Религија се не губи са развићем цивилизације и просвете; код већег господства разума неће наступити крај религиозне вере; она постаје јаснија и чистија и добија шири значај и утицај у разним сферама друштва. Јачина народа неразделиво се веже са чврстином религиозних начела тога народа. Ако је код њега тврда религиозна вера и високо дигнути стег религије: тада у свој могућој чистоти чувају се и са свом могућом енергијом дејствују у њему моралне силе на свима пољима рада, виде се бодре радне руке; чврсти закони и друштвене установе, које се осећају религијом, као кад из унутрашњег незагађеног рудника живим кључем бије вода живота која освештава и осежава. И ако наиђе беда и опасност на народ који није изгубио код себе извор воде живе, који се добија религијом, он налази код себе силе да се одбрани од опасности и за трпељиво подношење несреће и да брзо надокнади што је изгубљено у невољама. Ако код народа ослаби чврстина религиозних начела и људи престану са поштовањем да се понашају према предметима, који служе за дубоко поштовање, који су обележени са свештеним знамењима, — то је рђав и злокобни знак, то је сведочанство квара и трулежи народног организма. Около расту опасности, љуљају се друштвене установе, пређе освештене и које су се држале религијом; срце без вере губи поштење и моралну јачину, закон постаје само једна формалност, и, немајући силе која уздржава и даје правац, у религиозној савести, човек, где може, без страха решава се на преступ, ако се нада личној користи. Пада узајамна вера; бескорисних јунаштва за отаџбину, за добро ближњих све је ређе и ређе, и спољни страх од казне постаје једина узда за човека, код сталног покушаја да се уклони од пута дужности и друштвеног добра.

У Грчкој време процвата наука и вештина, као и грчкојских врлина баш је падало у време највећег религиозног одушевљења. Милтиади, Аристиди, Платони, Есхили и Софокли јављали су се под небом Јелаве, када је у срцима народа живело и чувало се дубоко поштовање Божанства.

Радни геније Грчке, почео је приметно да слаби, када су скептицизам и епикуризам исчупали код народа религиозну веру, падање у ропство грчких република туђим господарима пада у време, када је било изгубљено поштовање боговима. Да би се избегли тешки и погибељни преврати, који су претили друштву, код слабљења моралног поретка, мудри државници, законодавци и филозофи у вековима оскудним вером, све су силе управљали на то, да се подигне и оживи дух вере и узбуди и укрсти религиозни осећај, видећи у овоме главно средство за спасење друштва и за оздрављење народног организма, као што то видимо у доба императора Адријана и честитог паганског филозофа — богослова Плутарха.

Истина, историја нам претставља пример народа, који је у пијанству заблуделе воље хтео насилно да исчупа из човечијег срца урођени корен религије, грађанским законима мислио је да уништи веру запретивши клањање Богу, чување обичаја, везаних са религијом и који служе изразом богopoштовања, све је то по тим законима преступ који заслужује казну. То је било у тегобне и мрачне дане прве француске револуције. Али овај пример туђег покушаја, да се уведе живот без религије у највећој мери доказао је неопходност религије не само за нас, који нисмо изгубили религиозни осећај, но чак и онима, који нису хтели да чују његов глас и старали се пре да одбаце његово биће. Следио је код насилног и неприродног угушивања религије од стране узурпатора грађанске власти, такав ужасан излив најдивље зверске неморалности, да се је уплашило најдрскије неверство, које је измислило уништавање религије, и своје погледе обратило нехотично тамо, откуда је могло доћи спасење, т. ј. на страну религије. Даље, када још није прошло пијанство безверја, које је устало против религије, људи су увидели немогућност да прођу без сличности религије. Уместо истинског Бога, кога нису хтели да признају, они су поставили измишљену са њихове стране богињу разума и старали се да је окруже поштовањем, које је потсећало на поклоњење истиноми Богу, — сличавали су слободу иди боље самовољу и овај празан безсадржајни појам био је њихов идол, према коме су заузели став сличан ономе који имају дивљаци према својим идолима. У место богослужења, пуног дубоког поштовања, тајне и смисла, они су

уводили одвратне оргије које су биле израз рђавих човечијих инстиката. Поништивши недељне и празничне дане, који су нас опомињали на знамените догађаје из историје Божанственог Промисла о нашем спасењу, они нису могли да прођу без нарочитих дана у које би човек прекидао свој свакодневни рад, и у ред таквих дана по свом нахођењу узели су обичне дане, који ни о чему важном нису опомињали грађане. И произашла је карикатура религије без живота и духа која је самовољним и дрским лупежима послужила као изобличење вековног људског достојанства. Речима св. писма „солга неправда себљ“ на најрадикалнији начин показаше сву своју бесмисленост.

Код безбројних, разноликих и појединачних личности могуће је сусрести у роду човечанском посебне личности без видљивог израза религиозног осећаја. Али ова посебна лица, која не изражавају религиозне осећаје јесу наказни и изузетни екземплари. Под неповољним условима њиховог развића, они су тако исто појава, као разне аномалије и наказе у свету физичке природе. Једнострано развити ум који је привезан само једноме спољном опиту и руковођени осећајним погледом, или развратна воља која је угушила код себе пулолке свега светог и узвишеног и која тражи оправдања за своју неморалност — јесте узрок такве ненормалне појаве. Такве појаве су врхунац унакарађивања човечанске природе. По речима псалмопевца само безумни може рећи у срцу своме: „њесть Богъ“ (пс. 13, 1.) и пророк назива да су „пси безстудные душею“, који говоре „хајдемо да једемо и пијемо зато што смо случајем рођени и после ћемо бити као да нисмо били“ (Ис. 56, 11, Ирем. Сол. 2, 1—20). Али и овде код ових наказних типова који се приближују жудним псима, даје знакове с времена на време, човечанска природа, да је жива. Из њихових груди у тешким тренуцима, нехотишно се отима уздах душе која стреми у васиону и која тражи Биће, које би могло дати мир и утеху човеку. Не обраћају пажњу на такве одсјаје човечанског достојанства код људи, који су се понизили до степенa животињске природе. А по Паскалу, једини уздах душе, која тражи Свесавршеног служи више него геометријски доказ бића божија, а заједно и религиозности.

Ненормалне појаве у области религиозног осећаја мо-

гуће су у услед дубоке повреде човечанске природе. Преломљена, она није очувала пређашњу свежину и чистоту својих духовних функција и често показује млитавост и слепило тамо где су у њеном првобитном стању биле силе и светлост. Код човека су сада покидане или у крајњем случају ослабљене везе са божанственим светом и нема оне блискости оног непосредног одношаја ка своме Творцу и Господу, какви су били код њега до његовог пада. Он је желео да се сакрије од лица Божија, када је видео свој грех, слично њему желели би да побегну од Бога они, код којих је упрљана и немирна савест, али је немогуће побећи од Свудапостојећег: биће Божије, вековечна сила Његова, види се на сваком кораку. Човек који је пао и који жели да побегне од лица Његова боји се Бога, не може да исчупа Њега из својих мисли и свом душом обраћа се Њему. Он је сличан детету које је увредило своју матер. Оно бежи и крије се од ње, да би избегло казну за увреду, али после, увидевши немогућност да живи без ње, понова са сузама и плачем тражи је и са молбама се обраћа њој.

И човек, који је побегао од лице Божије, блуди у неизвесност али осећа од овога тегобу и тугу. Његово се срце гњечи тешком мором и он се опет усиљено стара да има уза себе Бога и да дође у непосредни одношај са Њиме, Извором свога живота и свога блага. Његова тражења не приводе га увек истинOME Богу, и, немогући наћи Недостиживог, он ствара себи богове од твари.

Бог није могао оставити род човечански који га блудећи тражи. Он више воли своје саздање, него што мајка своје дете. Он је давао човеку обећање, Он је показивао пут спасења: Он је руководио њега на томе путу и знаковима природе и непосредним откровењима. Код једног одабраног народа Он је усредредио своју светлост, која би овде светлила свима који би желели да уђу у правилне односе к њему. После дугог васпитања и припреме заблуделог рода човечанског Он шаље Сина Свога да би откупио од греха, који је давио човечанство и да га поучи у изгубљеној истини, ради обнове његова живота. Свршило се на земљи дело искупљења. Посејано на земљи семе речи Божије дивно је никло у разним местима. Једни су примили Њега, као жедна земља влагу, други укрепивши се старим заблудама противили се Његовом примању и ширењу, али доцније су морали признати његову победо-

носну силу. И гле, у току многих векова хришћанска вера створила се је свесветском вером, која даје мир души човека и светлост његовом уму. Сви, који су окушали сладост небеског учења, које је донео Христос увидели су у хришћанству неоцењиво благо, које је послано одозго међу свима народима, који су познали Христа и онга који га је послао — Бога Оца и Духа Утешитеља, дарованог људима. Чула се у свим временима свечана благодарења и славославља нашему творцу и промислитељу, који нас је примирио са Собом и извео нас на то блажено стање, из којег смо ми испали својом кривицом.

У току векова и хиљадама година узносила су се свечана благодарења и славославија Богу, који нас је призвао у једињење са Собом кроз Христа. Али када ми од свечаних благодарења Господу за просвету даровану нам светлошћу хришћанства, која се је чула у пређашње време, не обраћамо се томе што се види и чује око нас и данашњега поколења. Ми не можемо да се не поразимо и приметном и брзом супротположношћу новог староме. Сада не цене тако као пређе, благо и величанство хришћанства, једине откровене религије. И у друштвеном говору усменом и штампаном ретко се чују и најмање од свега обраћају на себе пажњу гласови, који са топлом искреношћу изражавају осећаје вере и дубоког признања Господу испкупитељу. Најбољи синови Цркве приликама и правцем времена приморавају се пре да заштите дело вере, него да хвале и прослављају свесвето име Божије. Сви смо ми хришћани по имену, али живимо као да смо у непријатељском логору и дужни смо да бранимо себе и своје хришћанско наследство од нечастивих и дрских непријатеља не само тајних, него и јавних. Биле су за хришћанство тешке године када се је пагански фанатизам дизао у страсне гониоце против нове вере која спасава и распиравао непријатељство против њених следбеника. А сада нема места паганскоме фанатизму али Бог зна откуда се родило злбно неверство, које је спремно да збрише са лица земље то, што је у њу за наше спасење и наше добро посадила промислителна Десница Божија. То је још мало што људи не признају откровење и хришћанство, они устају против свог сопственог срца, угушују потребу душе човечанске, религи-

озне по својој суштини, и убрајајући себе у паметне, готови су са безумњем говорити: „Њест Бог.“

Разуме се сви не одбацују хришћанство и религију. Када би пресушиле вере на земљи престао би свет да стоји на својим основима и произашло би најопасније узбуђење. Међу нама има душе које дубоко верују и одане су Богу, и ми мислило, да та таквих душа у великој маси нашег народа није само седам хиљада, као што је то било Богом саопштено св. пророку Илији, који се жалио на оскудност вере код Израиља, но много и много више. Гажено дрскошћу, благо хришћанства налази међу нама усхићене заштитнике, и непријатељи религије не могу имати такву величанствену моћ, да им се све покорава. Али без сумње је, да талас неверства све више расте и шири и сада је достигао такве размере, да када би их видели наши благочастиви претци, они би се ужаснули.

Тон друштвеном расположењу даје обично просвета. Наша данашња просвета у већини клони се религије и религиозног утацаја и веће заједно са религијом да иде једним заједничким путем, да води човека његовом циљу. У решавању својих задатака у ствари руковођења и развића човека, она оставља без пажње шапат религије и светлост открочења и надајући се само у своје силе мисли да удовољи свим питањима наше мисли и лету нашег срца и често се ставља у непријатељски став ономе, што је за нас јављено Божјом речи. Путем дугих посматрања и испитивања, организују се претставе, које улазе у наше друштвено мишљење, али код овог организовања, новог иметка нашег мишљења, у наше дане нерв открочене вере мало дејствује, његова енергија је пригушена и дух века не примећује његово кретање и не обраћа на то пажњу. Претставе, које су се образовале под утицајем вере и хришћанства склањају се на задњи план ове сцене, коју присваја себи наука и затварају се новим смелим погледима, који су интересантни не толико својом озбиљношћу, колико новином и релативном оригиналношћу. Ред мисли који, се види на површини свести, који себе величи просветом, потсећа пре, на паганску, него на хришћанску околину. Људи, који су се огрнули егидом образовања, често гледају на ствари као чисти пагани, и као да се стиде да се руководе оним директивама које су дане нашој мисли и нашој вољи

откровењем и св. Црквом. Као оазе у пустињи, појављују се у круговима образованих људи живе вере са топлим и искреним религиозним осећајем. У погледу на свет садањег човечанства све мање и мање проверава идеални божанствени елеменат, и сурови материјализам, који се држи само једног осећајног, дави умове и поткопава у корен све његове узвишене полете. Под утицајем овог земљаног осећајног погледа који дави савремени човек спреман је да заборави, да је он дух, да је у његовој природи тело само једна страна бића и то она која није главна.

Реците ,чиме је богат наш век и чиме може да се поноси савремена просвета? Ви можете показати на успехе његове у природословљу на много важна открића, која се односе да се познају тајне природе, на знања која се односе за бољитак нашег материјалног живота, на разна усавршавања оруђа производње и материјала неопходних за свакодневни живот човечанства, на префињене начине задовољења не само потребе, него и излишности телесног човека каквим може да себе окружи цивилизовани човек. Сагласимо се, да су ово без сумње значајни губитци и одлике нашег века, према свима вековима који су му претходили. Али век, који је тако много учинио и који је донео удобности за спољни живот човека, шта даје за задовољење његових духовних потреба? Каквим богатством он може да се похвали у овом најважнијем делу нашег бића? Он је јак дрскошћу одрицања. Ма шта узели од пређашњих веровања, која су освећена вековима, — све је код њега заблуда све преживела старост, непотребна за наше просвећено поколење. Дрскост одрицања не зауставља се пред најсветијим истинама: О Богу творцу, Богу Промислитељу и Богу Искупитељу, о нашем духовном бићу, о нашем назначењу и нашој бесмртности. Све чиме су живели и чиме су била поносна стотине поколсња, — све се баца као сигурно ђубре и предаје се гажењу. Бог из љубави ка човеку, који је тонуо у тами незнања, саопштио му је светлост свога откровења, а он у својој самобмани не цени га и окреће се од Њега. Он говори сам себи: „богатъ есмь, и обогатихся, и ничтоже требую“. Али Дух сведок верни и истинити кажу му у одговор: „А не знаш да сч-ти несрећан, и невољан, и сиромах, и слијеп, и го. Свјетујем те да купиш у мене злата жеженога у огњу, да се обогатиш, и бијеле хаљине, да се

обучеш, и да се не покаже срамота голотиње твоје и масти очињом помажи очи своје, да видиш“. (Апок. 3, 17, 18). Изгубивши старо наше поколење није прибавило у духовном погледу ништа ново. У његовој свести има много самохвалисања, али мало садржаја, чак шта више, — ужасне празнине. На место премудрог и свеблаготворца—Бога, постављен је слепи случај, који нема код себе ничег реалног у место божанствене пуноће љубави и силе Свемогућег. Мисао се напреже да представи некакве тајанствене клице живота, Сем Бога зна откуда су се оне појавиле, и историја света показује бесциљни и самовољни ток од једног безобличног почетка туђег сваке воље, ка другоме неизвесном крају који се губи у тами пуној ништавила. Пред слепим оком човека, који је застранио од ауторитета божанственог, брише се у свету и историји сваки изразити траг живог личног Разума и свугде се баца покров ћутања и мржње бездушности. Човек заслепљен гордошћу ума свога, који је полудео, по речима Апостола, престаје да разуме самог себе и не види код себе о чему му јасно говори ум, воља и савест, или у опште богуслична душа. Пре се је дух човека по природном нагону, узносио небу ка свету божанственоме, где је осећао извор свога бића и свога блага, где је очекивао да види остварење своје жеље.

Сада код људи новог правца овај богопогодни дух као да је пригњечен некаквим стегама, потсечена су његова крила, којима се је узносно над доњим светом и он се све више стропоштава ниже и ниже у бездан тамног материјалног бића, — овде састим тоне и неће ништа да зна и не може да разуме да се налази у сујетној и смрдљивој тамници коју претставља наш свакодневни живот испуњен тражењем хлеба, новаца и задовољства. Са каквом непојмљивом самонасладом он износи своје сродство са нижим животињама које су лишене разума, отказујући се од свега, што има код њега узвишеног над светом чисто животињским. Заборавља се достојанство човека, заборавља се морални закон, који га диже над блатом прљавих жеља и човек се предаје у неискусан ум да твори што му недоликује.

Лишен вере савремени човек тражи излаз из ове духовно-моралне пустиње. Код њега се невољно с времена на време

јавља глад да чују реч Божију; глас духовне природе чује са више или мање код свих напора да се он угуши. Али изгубив небеског руководиоца, скратив укус ка божанственој истини, човек, узнемирен нејасном за њега жељом не уме да нађе себи правог задовољења и блуди од једног предмета другоме, трчи за празним и ништавним утварама. Од људи који не умеју да верују стварају се сујеверним, редом са неверством и материјализмом расте сујеверство спиритизма. Шта су наши спиритисти, духовидци и гатари снова, који верују сенкама и који примају превару уображења за стварна бића? Они су род нашег тела, које је испуњено неверством. Не носећи и немајући код себе животворних сокова, оно је способно у изобиљу да произраста ова тврда растиња, која потсећају на трње које расте на песковитим местима.

— Свршиће се —

Превео: ЖИВКО БАРИЈАКТАРЕВИЋ

Један потез о народном васпитању

Све се пењало ка човеку,
Човек постигнут — све је постигло свој циљ
Но савршен човек почиње сад журно се пењати ка Богу.

Бровнинг.

„Наши цари закон погазише
Почеше се крвнички гонити.
Један другом вади очи живе;
Забацише владу и државу,
За правило лудост изабраше.
На комаде раздробиле царство,
Распре сјеме посијаше горко,
Те с њом племе српско отроваше.“

Његош.

Истина је, да из пастирских колиба буде по неко у свету подигнут на царски престо, као што је истина и то, да по који и по где где владалачки потомак постане пастир па и често још ниже.

Тако се остварује она мудрост, која гласи:

„Бог једне подиже а друге спушта.

Достојне себе подиже, а недостојне спушта“.

То је вечни, виши закон историје, који смртни људи не могу да изрекну.

Ово што бива са владалачким породицама то исто видимо и у другим обичним народним домовима и у читавим народима, односно то се догађа и са читавим народима. Човек, који жели да буде подигнут мора прво заслужити да то буде с њим. Мора се постарати да буде подигнут. Исто то важи и за породице и за читаве народе.

Ако је човек спреман да се прво револтира противу себе па тек онда противу другога и противу света; ако је способен да најпре буде строг према себи и својима па тек према свету, онда тај и такав човек може ићи и иде уз лествице, које воде на плато на који се подижу они, који су достојни подизања.

Нема ли оваквих у породици, у друштву у држави онда у таквом народу наступа оно стане кад поред сувог и сирово гори, или нешто још горе од овога: ропство, кукавно ропство коме суседном народу.

Никад нико у свету, до данас, није поставио потпуније и тачније основе васпитању од Христовог начела' које гласи: револтирајте се противу зла и ширите међусобну љубав и искрено поверење. То је једини пут да се постигне човек, а кад се постигне то — све је постигнуто. То мора бити полазиз тачка у васпитању како домаћем и породичном тако у друштвеном и школском.

Недавно су код нас биле попустиле силе, које су радиле на томе да се постигне човек. То је било на десетак година пред Балкански рат, али је те силе одабрала, спремила и пустила у народ једна родољубива врховна управа која помоћу ових пионира одушеви цео народ, коме не могуће на пут стати ни спољашњи ни унутрашњи разни штетни утицаји. И одигра се јуначка крвава драма од 1912 до 1918 године пред којом стоји запањен свет, само не ми, који смо све, свакад добивали кроз крв и огањ.

Кроз све установе па до врха државне управе — свуда је рађено на екномско моралном подизању, на витештву и родољубљу.

Све је то рађено у слободи. И отуда она снага на границама државе 1912 године.

Огрешили би се о своју савест ако овде не би истакли два фактора о које су се меродавни оглушили. Та два непосредна културна неимара у народу то су предратни српски учитељи и свештеници.

Њихова веома велика улога на извору народног живота несумњива је.

Нека нам је допуштено да овде изнесемо једну слику у погледу њихове улоге на овом тешком послу.

Два млада просветна радника, учитељ и свештеник дођу некако једновремено у једно скроз запуштено село, у коме су школа и црква, услед слабих својих претставника почеле биле да бледе.

Срећом, и учитељ и свештеник водили су порекло из најбољих породица у народу, а тако исто и њихове жене.

И један и други добро су се у школи били спремили за свој позив.

Одмах су се разумели а тако исто и њихове жене.

Свештеник и учитељ отпочну своју делатност у цркви и школи, а и ван ових установа по нарочито израђеном плану. Они са мушкарцима, а њихове жене са женским светом тога села.

Учитељ и свештеник у овом такорећи подивљалом селу убрзо су запажени као два пламена, који се не гасе; њихове породице исто тако. Почиње се чистити коров из душа њиховик сељана и сељанки. Свештеник и учитељ почињу освајати терен; њихов утицај има сталну плиму без осеке.

Мало по мало скромност, смерност, радљивост, напреднији начин живота, побожност, освојише ово насеље и од веома лошег села постаде веома добро село. Сви су се угледали, сви су препочињали од ове две просветне породице.

Школа и црква и рад у њима нису више бледи. Атракција к њима пуна је топлоте и озбиљности.

Почиње се осећати да без њих село не може.

Мирис практичне животне наставе и бољих навика разнесе деца у сваки кутак села, у поље, у гај, и уткивају у оне с којима су у свакидашњој вези. Сочне свештеникове проповеди, пуне слика из живота одраслих, почињу утицати на огрубелост њихову и замењивати их племенитошћу и питомошћу.

Кад су први пут дошли овај учитељ и овај свештеник у ово село — оно је велику пажњу обраћало сеоској крчми.

Данас није више тако. Сада је сва пажња и старих и младих и женских и мушких обраћена кући и ономе око куће, пољу, рукосаду, стоци, изворима, градини, везу и свему ономе од чега живе, и од чега треба још боље да живе.

Тај преокрет извршише школа и црква, односно претставници школе и цркве овог места, којима није оскуђевала ни љубав ни памет.

Школа наставом и својим свечаностима, које је одржавала скоро сваког месеца, када су учитељ и свештеник и сами говорили, али нарочито су они говорили кроз децу — кроз ученике одраслима.

Обрађивана су популарно подесна наставна градива па су то ђаци одређене недеље или ког другог празника приказивали у згодној форми својим старијима о овим свечаностима. На овим, тако да се изразим, универзитетима у минијатури, родила се мисао за уређење појишта, перила, извора, за пошумљавање, оснивање земљорадничких задруга и друго.

Школа поста просветно економски центар, коме на челу стоји несебични апостол, учитељ човек, прави следбеник Св. Саве. Јер, ако то није, ако није у стању да поправи оно што је породица искварила, ако није у стању да савршенији правац установама, које негативно утичу на васпитање омладине дотичног места, онда је он и његова школа само клепет млина, који брашна нема. Онда ту у том и таквом месту није школа звоно, које звони на узбуну противу ружних примера, који трују омладину.

Наравно да за ову велику и најтежу мисију учитеља треба одабрати, спремити и економски обезбедити, а свима и свакоме законски наредити да га на овом најважнијем државном послу енергично помажу.

Да видимо шта је са господином свештеником. Ту је и он са учитељем, али да га видимо мало изближе на његовој специјалној дужности.

Најпре га видимо где у цркви и око цркве ствара ред.

Био ко, не био у цркви, он врши обреде тачно по свима црквеним прописима. Врши их, уносећи целог себе у њих.

О празницима сеоска крчма увек је била дупке пуна, а у цркви сем свештеника никога.

Навикли се били сељаци да ракијом, поквареним ваздухом и ружним разговорима трују и себе и своје потомство па не могу да се одвикну. Не могу, јер није узалуд речено да је навика једна мука, а одвика две.

Тако једне недеље свештеник врши службу у цркви као и обично, а неки сељак из тог места дође да га потражи због неког свог посла. Повири у цркву, па видећи самог свештеника у њој како врши службу, врати се на траг, и остане пред црквом чекајући на његов излазак.

Ево свештеника!

Помози Бог брате!

Бог ти помогао — одговори сељак. За име Бога, пошто зашто вршиш службу кад у цркви нема никога? То ранији наши попови нису радили, већ седели с нама у механи, пили и картали се — продужи сељак.

На то ће попа кротко и одмерено:

Видиш ли ти пријатељу онај источник (чесму) онде? Ено он тече не питајући да ли ће доћи човек или која птица да се напоји: он врши своју дужност.

Исто тако и ја. Ја сам одређен да се овде, у овом храму, молим Ономе, који све ово одржава, да се молим за вас и за себе, да вршим своју дужност за коју сам се спремао и на коју сам одређен. Ако никог од вас нема у цркви ове недеље, биће идуће; ако нема ове године биће догодине.

Кад би у његовом присуству било више његових парохијана, и кад би му се жалили на зло, које се у њиховом селу зацарило, он би им олговорио:

Ако истрајете браћо у добру и добро чинећи, нећете пропасти; али ако истрајете у злу, које сте у себи и око себе навукли знајте да ћете пропасти, ако не ви, а оно ваши млађи сигурно. Боље је да сагорите добро радећи него да иструнете зло радећи. Кад хоће, људи упитоме и зверове, а зашто не би човек могао постати питомији, човек, слика Божја.

Несебичност, љубав, праведност и потпуна слобода угледања на лични пример ова два просветна радника поступно почеше препорођавати село. И најзад га препородише.

Нису они делили људе на ову или ону партију, које све што је добро у народу односе, а доносе све што је зло. Њихове су партије биле: народно здравље, народна економија, народна просвећеност, народно васпитање, народно родољубље кроз цркву, школу, кроз задругарство.

То је њихова политика била, то су њихове партије биле. Демагози у овом селу нису могли имати жетве.

Поуке ових народних апостола никад нису биле непосредне, које би можда вређале достојанство човека и жене него личним примером и у сликама, управо у причама и беседама као што је то чинио највећи учитељ света Исус Христос.

Ево једне такве сличице.

О једном празнику, у посети су код неког домаћина учитељ и свештеник. Домаћица се пожали на непослушност једног свог детета, а учитељ ће на то:

Свака мајка треба да се постара да добро васпита прво, најстарије дете, па ће се остала млађа деца угледати на њега, и биће добро. Затим настави:

Врло важно је научити децу на послушност још из малена. А колико је послушност спасоносна види се из ове приче:

„Био тако неки скретничар на железничкој станици. Таман је он једног дана наместио био и држао скретницу да прође брзи воз, који тек што није био ушао у колосек станични, а испред себе спази свога синчића од 3—4 године како јури између шина к њему. Брзи воз је јурио за дететом на непуних сто метара. Скретничар сав претрне од страха. Помисли брзо: ако пусти кочницу изгубиће службу, а ако не пусти погинуће му дете. Да би спасао и сина и сачувао службу он викне колико га грло доноси по имену дете и оштро заповеди да одмах легне између шина. Дете послуша без поговора свога родитеља, воз пројури преко њега, а оно се спасе“.

Ето од колике је огромне вредности послушност.

Многе мајке и многи очеви могли би се постидети, у погледу васпитања деце, пред овим скретничарем и његовом женом.

Шта из овога видимо? Видимо да су ови прости родитељи навикли на послушност своје дете још пре поласка у основну школу,

Далеко би нас одвело ако бисмо ређали све мере, које су ови неуморни васпитачи предузимали да своје село учине бољим.

И успели су.

Балкански и светски рат омели су да ова просветна плица захвати у пуној мери сва села предратне Србије.

Сад, у проширеној држави, још никако да пођемо овим путем. На све ово ми већ чујемо замерке ових данашњих модерних како нам добацују:

„Лако је то било у предратној Србији, у којој су били све сами Срби, у којој је народ био једне вере, једних погледа и у којој је, што је најважније, народ био економски јачи, али је тешко то сада“.

Одмах да признамо. Истина је, да је било лакше ронити у српско језеро него данас у југословенско море; истина је, да је било лакше сарађивали у народу једне вере него данас, као што је истина и то, да је народ у Србији, пре рата био економски много сређенији и јачи. Али, и ако је све то тако, зар данас треба да седнемо на обале: Дунава, Саве, Мораве, Вардара, Дрине, Мораче, Неретве, Крке, Цетине и других наших река скрштених руку и да плачемо. Не, никако тако. Јунаци су ову земљу омеђили. Она јунаке чека да је морално подигну, да је култивишу и да својим културним длетом на свима странама урежу оно што је југословенско, што је нашој раси битно, без обзира на веру на племе и покрајину. Да створе гранитнију Југославију него што је и у њој одушевљеног југословенског човека Ми смо опет утицајем најгорих наших елемената, што рекли наши ужичани, знатно озуђерили, озуђерили у свему исто онако као и оно негда пред долазак на престо Великог Краља Петра. Револт на ово примећује се у свима слојевима нашег народа. Али избијају и избиће на површину јунаци ствараоци; избациће их на површину снага овога још здравог и жилавог народа. И тада тешко онима који ништа друго нису радили, већ на све стране кужили.

Закључак: просветни радници у предратној Србији више су радили на општем добру него култур-трегери данас у Југославији.

Као што сунце испушта и прима енергију из свог делокруга, као што мозак даје заповести по целом организму и прима утиске натраг, тако је и народна интелигенција нека

врста општег народног мозга, који испушта енергију и у најзабаченији кутак отаџбине, контролише њен утицај и поново делује, док својом светлосном топлотом не подигне људско биће на ступањ да постане човек, савршен човек, који се од тада нагло почиње пењати журно још већој светлости — Богу. Наша предратна народна интелигенција и у овом правцу давала је позитивније резултате него што то чини народна интелигенција данас у Југославији.

Сладострашће, материјалистичке тежње и необуздани егоизам збрисали су са лица земље многа земљска царства, а у наше дане и нама две суседне царевине. Тај пелцер примили су и неки виши кругови у нашој отаџбини, који заразно утиче и на целокупну народну интелигенцију а преко ове и на цео народ, те отуда овај застој, мртвило и недушевљеност у свима правцима.

И на овом путу против овога наша предратна интелигенција била је на достојној висини.

Данас је она на све ово са малим изузетком скоро интерна.

Сваки народ, поред Бога, има две светиње, које треба и мора да чува више од свега. Те две светиње јесу персонификација његове земље, оличење његове слободе и његових идеала, његов владалац и отаџбина, његова још већа светиња, којој служи и поглавар земље.

Наши скривени непријатељи унутра, и наши откривени непријатељи споља, видећи да Краљ Витез вешто чува брод Југославије од хридина, најмили су лупежа, који Му мучки одузе драгоцен живот 9 октобра 1934 године. Сад иду даље, сад пробају да разним сретствима онемогуће поредак у држави, сад они систематски иду на то, да нам убију ако могу и највећу светињу: отаџбину.

Крајње је време да се наша народна интелигенција, да се мозак државе прене и да сладострасно-егоистичко-материјалистички систем удружено свом снагом усмено и писмено фронтално нападне на свима линијама. Кратко: морал подизати, а неморал рушити без обзира од кога долази.

Ако то неће у народном, оно треба у свом властитом интересу, да отпочне јуначки и поштено.

И то што пре.

Наш двоглави бели орао, символ наше нације и нашег полета, заглибио је канце у лепљиву смолу неморала, оп-

штег неморала за који смо сви више мање криви, заглибио, али још има снажна крила за полет.

Помозимо му да размахне као и негда, јер је утопио канџе у властитом греху свију нас.

ВЛАД. А. МАРКОВИЋ
школ. надзорник у пензији

Колико се ми бринемо за тело а колико за душу

У јеванђељу је казано: каква је корист човеку ако цео свет задобије а душу своју изгуби, (Мар. 8, 36). Гле, како је драгоцене душа човекова! Она је драгоценија од целога света са свим благом и богатством. А страшно је и помислити, како ми мало појимамо достојанство своје бесмртне душе.

На тело, легло црви, живи гроб, обраћају се наше мисли од јутра до вечери; а на бесмртну душу, на најмилије и најдрагоценије створење Божије, на слику Његове славе и величине једва да се посвети једна мисао у целој недељи. Служењу тела посвећују се најлепше године нашега живота, а вечном спасењу душе једва последњи минути изнемогле старости. Тело се посведневно опија, као на гозби богаташа, пуним чашама и раскошним јелима, а души једва ако падну мрвице хлеба божанске речи на вратима божијег храма. Ништавно тело умива се, одева чисти и украшава свима богатствима природе и изума, а драга душа, прва невеста Христова, наследница неба, лута уморна, обучена у одећу сиротог путника и за њу нема сажаљења.

Тело не трпи никакве мрље на лицу нити нечистоће на рукама, никакве закрпе на одећи, а душа, прљава је од главе до ногу, пада из једног греха у други и својом годишњом, често лицемерном исповешћу само умножава закрпе на својој одећи а не обнавља је.

Ради угодности телу потребне су разноврсне забаве и задоволства, оно исцрпи често целу породицу, за њега су људи свагда готови на разноврсне муке, а једна душа једва да има један сат у недељи ради слушања божије ли-

тургије, једва неколико минута за јутарњу и вечерњу молитву, силом сакупи шачицу бакарног новца ради милостиње и задовољна је када се са тешким уздахом сети смрти.

Ради здравља и очувања тела мења се ваздух и стан. Зову се искусни и удаљени лекари, уздржава се од хране и пића, узимају се чак и горки лекови, човек дозвољава себи да се пече и сече; а за оздрављење душе, ради уклањања саблазни, ради удаљења од заразе греха не учини ниједан корак, него остаје на истом ваздуху, у том истом рђавом друштву, у истом грешном дому и не тражи никаквог лекара душе или изабере лекара непознатог и неискусног и пред њим крију оно, што је познато и небу и аду и чиме се они сами хвале у друштву.

Када умире тело тада се чује жалост и очајање; а када умире душа од смртога греха, тада се често о томе и не мисли.

И тако ми нисмо свесни достојанства наше душе и слично Адаму и Еви дајемо своју душу за леп на изгледу плод.

Шта више ми и не плачемо као што су то чинили Адам и Ева! Плач оних који губе душу треба да је тужнији од плача Јеремијиног који је оплакујући несрећу отаџбине завацио: ко ће дати глави мојој воду и очима мојим извор суза (Јерем. 9, 1)!

Код нас је на жалост, већа брига за прибирање блага земаљских и времених него небеских. А заборављамо да су земаљска блага пролазна и неодржима док су небеска блага вечна, бесконачна и не могу се одузети.

ПреблагИ Господе! Помози нам да презиремо све што је пролазно и да бринемо о ономе што је једино потребно — о спасењу душе.

(Реч старца јеромонаха оца Амвросија „Наканунџ исповџди“).

С руског,
Прота БРАН. М. МИЛИЋ

О МОЛИТВИ

(Св. Јован Златоусти)

Никаква дела, време и место не могу нам сметати да се молимо. Пред лицем Божјим моли се онај, који се за време молитве удубљује у себе и који није везан за земљу, него сам у себи носи небо и изгони из душе сваку земаљску помисао. Ваља се молити тако, да би са скрушеним срцем призивао Бога и не умножавао речи, нити отезао молитву, него говорио просто и мало. Да би наше молитве биле услышене не зависи од много речи, него од чистоте ума, као што се то може видети из молитве Ане матере Самуилове. Много се што шта дешава без наше воље и жеље, како у општим стварима, тако и у појединачним, једино зато, што ми своје животне бриге не предупређујемо духовним занимањем. Зар не знаш, да ако се ти, дошавши овде (у храм), преклониш пред Богом и будеш учесник наших садашњих занимања да ће много успешније поћи на боље дела руку твојих? Али ти велиш: имам много животних брига. Баш због њих дођи овде, да би кроз молитву стекавши љубав Божју, изашао одавде с Божјом памети, и да би тако заштићен Његовом десницом био страشان за демона: јер, кад се придружиш општој молитви, кад имаш уза се Бога за заштитника, и кад покривен оклопом Његовим изађеш одавде, ни ђаво, ни зли људи, који те нападају, неће смети устати на тебе, а кад изађаш из дома на своје обичне послове а не будеш заштићен овим Божјим оружјем, бићеш подесан за све непријатеље твоје. Немој ни говорити да је за човека, који је заузет спољним пословима немогуће проводити по цео дан на молитви... Могуће је, и то како лако!.. У молитви нису потребни толики гласови, колико мисао; не делање руку, него узношење ума; не спољашњи вид, него унутрашњи смисао. И мати Самуилова, Ана није се гласно молила, него је услышена зато, што је много нарицала у срцу; јер се вели: а глас јој се не чујаше (I Сам. 1, 13).

Нећемо се извињавати тиме, као да за човека нема удобности да се моли, који је заузет животним бригама и удаљен од молитвеног дома; ма где да се налазиш, свуда

можеш поставити свој олтар; то не може спречити никакво време, ни место. Ако је само дух твој распаљен молитвом то, мада и не клечиш, мада не уздигнеш руке, нити се удараш по прсима, ипак је твоја молитва савршена. На тај начин, идући на трг, ходећи по улицама, могу се чинити дуге молитве; може и онај који седи у радионици и који се занима радом посветити свој дух Богу; и онај који улази и онај који излази, и слуга и трговац, и онај који стоји код оцака, сви они могу се, велим, дуго и усрдно молити, ако је већ немогуће ићи у цркву: јер Бог не гледа увек на место, него тражи од нас само једно — топло осећање и дух удубљен у себе. Ни св. Павле није се у храму налазио, него у тамници, не на клечењу, него је лежао окренут леђима (јер му је иначе било немогуће због пања, у који су увучене биле његове ноге); но у колико се и у овом стању усрдно молио, треснуо је тамницу, разбио кључоницу и заробио тамничног стражара, кога је потом крстио. Исто тако ни Језекиљ се није налазио у добром стању, нити је клечао него је због болести, лежећи на одру, када је, по речима Св. Писма, окренувши се зиду, с чистим срцем и у пламеној молитви вапио к Богу, задржао решење Божје о крају његова живота, — добио је велику милост према себи и повратио изгубљено здравље. И разбојник је на крсту, кроз кратку молитву задобио себи Царство небеско. Јеремија у жестини воденој, Данило у жестини лавовој, Јона у утроби китовој, када су вапили Богу, кроз то су одстранили све невоље, које су им грозиле и добили милост небеску.

Шта треба да говориш молећи се? — Оно, што је говорила жена Хананејка. Помилуј ме Господе, моју кћер врло мучи ђаво (Мат. 15, 22). Исто ово понављај и ти; говори: помилуј ме Господе, моју душу врло мучи ђаво; јер је ђаво ужасни грех. — Помилуј ме! — Јесте кратке молитва, али закључује у себи цело море милосрђа, а где је милосрђе, тамо су сва блага. Чак ако се и не налазиш у цркви, немој престати да вапијеш: Помилуј ме. Ако не можеш устима, онда вапиј у уму: јер ће Бог и тајну молитву примити. За молитву не треба ти нарочито место:

Јеремија беше у жестини воденој па ипак је услышен; Јов беше сав у гноју, Јона у утроби китовој; кроз молитву су тражили себи Божју милост; једном речју, ма где да се налазиш — свуда се моли! У теби се самому налази храм

и место за молитву. — Пред Израиљцима беше море, позади њих Египћани, а у средини Мојсеј, који ништа устима нису говорили, а међутим Бог је рекао њему, што вичеш к Мени (Изд. 14, 15)? Исто тако и ти, кад наиђе искушење прибегни Богу и завапи Господу. Он није човек: зашто га тражиш на неком месту? Он је увек близу, викаћеш, и рећиће: ево Ме (ис. 58, 9). Тек што си завапио, а Он ти већ даје лек.

Дакле, ако само очистиш дух твој од нечистих похота, па био на тргу, на путу или у суду, у гостионици или у ма каквом другом месту, — увек ћеш добити што желиш ако се само молитвом обратиш к Богу.

Александровац (пож.)

Превео:
ГОЈКО С. СРЕТЕНОВИЋ,
свештеник.

Методска јединица за III разред осн. школе О Мојсију

1. *Анализа и испицање циља*

О чему смо децо, ових дана учили? Александре. (Одговор: Учили смо о Јосифу). Како се звао отац Јосифов? (Одговор: Јаков). А како се Јаков друкчије звао? Босиљка (Одговор: Израиљ). Добро. У којој је земљи живео Јаков? Владимире. (Одговор: у земљи Хананској). Да ли је он остао до своје смрти у тој земљи? (Одговор: није остао). Него куда је отишао? Милице. (Одговор: код свога сина Јосифа у Мисир). Откуда Јосиф у Мисиру? (Одговор: продала су га браћа). Ашта је Јосиф тамо постао? Павле. (Одговор: царев доглавник). Врло добро. Од Јакова, децо, и од његових синова намножио се народ у Мисиру. Шта мислите како се звао тај народ?¹⁾ Незнате? Ја ћу вам рећи. Тај се народ звао по Јакову. А како се Јаков друкчије звао? (Одговор: Израиљ). Па како се онда звао тај народ? Божидаре. (Одговор: Израиљци). Погодио си. Тај се народ звао Израиљци.²⁾ И данас ћемо ми учити о једном израиљском

¹⁾ деца незнају, јер о томе нису учили.

²⁾ „Израиљци“ — написати на табли.

вођи. Учићемо о Мојсију.³⁾ О чему ћемо учити? Гаврило.
(Одговор: о Мојсију)⁴⁾

2. Синџеза

Казали смо да се од Јакова и његових синова намножио народ у Мисиру. Како се звао тај народ? Добросаве. (Израиљци).

Док је Јосиф био жив Израиљцима је било добро у Мисиру, јер су мисирски цареви памтили колико им је много добра учинио Јосиф. А какво им је то добро он учинио? (Одговор: спасао их од глади). Али када је Јосиф умро и када дођоше други цареви, они их много омрзоше и стадоше гонити и мучити, јер су се плашили да им Израиљци не преотму земљу. Али Бог их је чувао. И један мисирски цар заповеди да се свако израиљско мушко дете убије чим се роди. Ко неби то урадио био би строго кажњен. У то време нека жена Израиљка роди лепо и здраво мушко дете. Њој је било жао да убије своје дете, него га је крила три месеца. Дете је расло и она га више није могла криги, јер се плашила од казне. Зато начини један ковчежић, стави дете у њега, и однесе крај реке Нила, а мало даље остави своју ћерчицу да пази шта ће бити са дететом.⁵⁾

После неког времена дође на реку Нил царева кћи да се купа и спази ковчежић, па нареди својим дворкињама да виде шта има у њему. И кад оне отворише ковчежић видеше лепо мушко дете. И царева кћи реши да га узме. А она девојчица све је то посматрала и кад је чула да ће га царева кћи узети, она је притрчала њој и запитала је: „хоћеш ли да ти доведем дојкињу за дете“. „Иди“ рече јој царева кћи. Девојчица сва сретна отрча. И шта мислите, кога је довела? Довела је детињу мајку. Мајка је узела дете однела га својој кући и отхранила га. Тако га је и учила да он није Мисирац већ Израиљац, да више воли Израиљце и да верује у једнога Бога. Кад је дете одрасло царева кћи га узме на двор и даде му име Мојсије, а то значи: из воде извађен.⁶⁾

³⁾ »Мојсије« — написати на табли.

⁴⁾ Неколико њих да понове циљ.

⁵⁾ Овај део испитати неколико љака, па онда пћи даље.

⁶⁾ И овај други део испитати, па онда оба дела заједно. Затим показати слику.

3. Асоцијација

Видели сте како је ова жена Израилка оставила своје дете крај реке. Дали је она то учинила зато што је мрзела дете? (Одговор: није зато). Него зашто? Рајко. (Одговор: зато што је морала). А дали је она веровала да има неко ко ће јој сачувати дете? (Одговор: веровала је). Па ко је тај што чува све нас и што је сачувао и ово дете? Загорка. (Одговор: то је Бог). Врло добро. Ето ова је жена веровала, поштовала и уздала се у Бога и Бог јој је сачувао дете. — Да ли ви знате неког човека који је поштовао Бога и Бог га је спасао од потопа? Ћорђе. (Одговор: Ноја је Бог спасао од потопа). Знате ли још неког? Жарко. (Одговор: Јосифа је Бог спасао из тамнице).

Пре неки дан си ми ти Јоване причао да читаш „Вукова дјела“. Па дали си прочитао неку народну песму сличну овоме што смо сада учили? (Одговор: прочитао сам, то је „Наход Симеун“). Хајде испричај нама о чему се ту прича. (Јован прича укратко). Добро.

4. Систем (појам)

Зашто је Бог сачувао Јосифа? Лазаре. (Одговор: зато што га је поштовао и слушао). А зашто је сачувао Ноја? (Одговор исти као и код првог питања). А зашто је сачувао сина ове жене Израилке? (Одговор: зато што је она поштовала и слушала Бога). Врло добро. А сада запамтите ово: *Бог чува оне, који га поштују и слушају.*⁷⁾

5. Примена

Када знате децо, да Бог чува оне, који Га поштују и слушају и ви се онда старајте те Бога поштујте и слушајте јер је Он наш највећи добротвор. Бог нам је дао живот и стално се брине о нама да не пропаднемо. Да би се сачували од зла, Бог нам је дао једног анђела, који се зове анђеол чувар. Ви знате да се молите Богу, али потребно је да се и овоме анђелу молите. Ево како се њему молимо: „Анђеле Божји, чувару мој свети, сачувај ме од сваког зла. Чувај ме да никад не згрешим и загреј душу моју за све што је добро, да бих заслужио милост Божју и био сретан

⁷⁾ Неколико пута поновити.

на земљи“.⁸⁾ Молите се дакле, Богу и анђелу чувару и Бог ће Вас сачувати од сваког зла, као што је сачувао Ноја, Јосифа и Мојсија.

Пожаревац.

Ж. Ј. ПЕТРОВИЋ
вероучитељ.

Белешке

Освећење спомен капеле у Пругову

Његово Преосвештенство Епископ Браничевски Господин Др. Венијамин осветио је на дан 14(27) септ. т. г. спомен капелу на месту званом „Содо“ у атару села Пругова ср. Пожаревачки. Поред капеле коју су подигли грађани села Пругова подигнута је и чесма. И једно и друго подигнуто је у спомен Блаженопочившем Витешком Краљу Александру I Ујединитељу.

Капела у Забели

Иницијативом и заузимањем свештеника пожаревачког казног Завода г. Добривоја Лучића, протојереја и в. д. архиј. заменика, од једног оделења основне школе у казном Заводу створена је необично лепа капела. Одавно је се осећала потреба да казнени завод има своју богомољу — богомољу снабдевену свима утварима. И заводски свештеник г. Лучић прегао је да то у дело приведе. Наишавши на потпуно разумевање и обилату помоћ надлежних фактора успех је постигнут — добијена је једна капела украшена лепим иконама.

На дан 21-IX-(4-X) т. г. Њег. Преосвештеиство Епископ г. Др. Венијамин са свештенством осветио је ову капелу. Освећењу и св. литургији коју је служио Преосвећени присуствовала је скоро цела управа казног Завода и већи број осуђеника. На јектенија одговарао је складно хор осуђеника.

По свршетку литургије Преосвећени је одржао дивну

⁸⁾ Ову молитву издиктирати и идућег часа са децом учити напамет.

беседу, пуну очинских савета онима које су грађански закони осудили. Он вели да је овај дом молитве подигнут зато да се у њему науче како треба одолети демону који непрестано нагриза душе верних. Сузним очима и потресним гласом оцртао је живот осуђеника позивајући их да се непрестано моле Богу.

Освећење цркве у Малом Орашју

Грађани села М. Орашја у ср. Подунавском подигли су цркву коју је на дан 5(18) октобра т. г. осветио Њ. Пр. Епископ Браничевски Г. Др. Венијамин. Љубав српског сељака према дому Божјем често је јача од свих невоља данашњице. Он жели да има дом Божији, Он зато одваја од уста својих док жељу не оствари. Ту његову благородност пастири морају учвршћивати и одржавати, јер је она основ успеха пастирствовања.

Ту ревност народа похвалио је и Преосвећени г. Епископ позвавши народ да у тој ревности за цркву не малакше.

С благословом Његовог Преосвештенства Еп. Бранич. Г. Др. Венијамина приступило се оснивању женског манастира „Нимника“ у ср. Рамском. На дан 18(31) октобра т. г. извршен је постриг неколико честитих кћери наше православне цркве. Свечани чин извршио је по благослову Њег. Преосвештенства игуман Лука стареш. манастира Тумана. Том свечаном чину присуствовао је велики број верних из ближе и даље околине.

На дан 21-IX(4-X) т. г. Његово Преосвештенство г. Др. Венијамин уз асистенцију свештенства извршио је освећење нове пожаревачке гимназије.

Свештеник и политика

У последње време у црквеној штампи поново се расправља питање учешћа свештеника у политици. Мишљења су подељена. Једни заступају гледиште да свештеник треба активно да учествује у политичким групацијама, други пак да апсолутно не треба да учествује. И једни и други износе своје разлоге Јавља се и треће мишљење које је средина овик двају.

Ово питање није тако просто како се често сматра. Нарочито данас. У том погледу карактеристичан је чланак проте Николе Божића објављен је у октобар. броју часописа Хришћанска мисао. Уважени прота не опредељује се ни за једно, ни за друго гледиште. Он износи само примере из недавне прошлости. Ти примери пак пре могу користити оном другом мишљењу т.ј. свештеник треба остати, данас нарочито, првенствено на своме послу. А велико је поље рада.

Социјална акција цркве

Данашњица има велике проблеме. Ту је проблем мира, разоружања, економског напретка и др. Али иза ових нимало не заостаје проблем беде и глади. Можда је парадокс да у земљи која извози хиљаде вагона хране има гладних. Али истина је. Има их доста за које и не знамо. Нарочито у нашим крајевима. У овој несрећи сва је срећа у томе што је стандард живота наших невољника био увек мали.

Црква данас мора овом питању највећу пажњу поклити. Јер видимо да сваког дана ничу друштва која на разне начине долазе до новаца којим гладне нахране, наге одену. У већини случајева у тим новоствореним друштвима нема свештеника. И у школским одборима за помоћ сиромашним ученицима ретко се чује глас парохиј. свештеника. И зато је и могуће да се догоди да је ђак дошао у школу на часове и пао у несвест од глади.

Верска старатељства морају у пракси добити онај значај који данашњица императивно галаже. Мање моралисања а више стварног рада. Вештина пастирствовања је да се парох снађе у свим тим приликама да би његова служба постигла свој узвишени циљ.

Удружење

У прошлом броју дали смо извештај са скупштине Савеза Еп. Удружења која је одржана у Београду 4-(17) септ. т. г. Из тог извештаја види се да све Епархије још нису извршиле организацију Епар. свешт. удружења. Од 21 епархије извршиле су срганизацију 15 а 6 нису и то: Епархије Вршачка, Бањалучка, Бачка, Шибеничка, Мостарска и Призренска. Карактеристично је зашто то нису учинили?! Да ли

се може постићи успех у раду који пред нама стоји, кад нисмо сви у заједничкој организацији?!

Руска црква

Од 15 до 29 септембра т. г. одржан је погранични Сабор руских архијереја. Како је смрћу Блажено-почившег Митрополита Антонија остало упражњено место вође руске цркве у иностранству, то је на Његово место изабран Митрополит Кишињевски и Хотински Анастасије.

Поред овог избора Сабор је између осталог решио да се 1938 год. прослави 950 год. од крштења Руса. Затим је одобрен пројекат о сазиву црквеног сабора уз учешће мирјана, и као крајњи рок одређен је 1938 год.

Триумвират атеиста у Москви

Москва је у последње време развила живу акцију да се претстави у свим државама као земља „демократска“, која жели са свима да одржава коректне и добре односе. Ова тактика изгледа да је у неким земљама успела и совјетска пропаганда може бар у извесној мери да буде задовољна својим радом. Међутим Коминтерн у Совјетској Унији и даље развија своју најживљу акцију на снажењу противверске организације, стављајући на њено чело Молотова, Ворошилова и Литвинова. Ова тројица добили су почасни назив: часни атеисти средишне Азије. — За последњи конгрес одржан у Стаљинграду Кагановић је ставио више бесплатних возова на расположење учесницима атеистичког конгреса.

Слобода верских убеђења у Совјетској Русији

Совјетски устав оставља свим држављанима „верску слободу“. Члан 124 уставног пројекта дословно понавља исти члан ранијег устава. Али он не дозвољава верску пропаганду, док је антиверска пропаганда допуштена. Чак је и приватна верска настава најстрожије забрањена, и по закону се кажњава.

Осим тога, једно правило, које, иако није одређено законом, остаје на снази и управља читавим животом целе нације: сваки онај који припада некој верској заједници,

или за кога се само зна да похађа цркву, нема ни најмањег изгледа за успех у било којој каријери, па била она политичка, админастративна или цивилна. И, како је цео економски живот земље Совјета под државном контролом, ово правило ставља верника пред алтернативу: или да се одрекне вере, или да падне у најгору беду.

Пооштрена је антирелигиозна борба у Совјетској Унији

Ко се заваравао и најмањом надом да је увођењем новогa совјетскогa „Устава“ борба бољшевика против вере престала, или бар ублажена, морао се у том погледу разочарати исувише брзо и горко, после последњих догађаја. Безбожничка кампања не само што је продужена, већ је у последње време у толикој мери заоштрена у погледу мера за угушење, да више не постоји у том погледу сумња да Совјети неће мировати све док и последња црква не буде затворена и последњи свештеник истребљен или протеран. Да су последњи прогони уперени против немачких свештеника нарочито, казују последње вести из Совјетске Уније.

Једина немачка црква у Одеси је већ одавна бољшевицима трн у оку. За богобојажљиве немачке људе, који далеко од домовине пропадају под бољшевичким јармом, црква је уточиште и лука утехе, где се могу бар на неко време склонити од свирепе бољшевичке стварности. Са дивљења достојним пожртвовањем је немачка црквена општина годинама трпела најневероватније шикане бољшевичких безбожника. Сад ови припремају одсудни ударац. Стварно потпомагани од ГПУ присиљавају они немачке становнике да потпишу петицију у којој се тражи затварање цркве. Притисак који врше бољшевици толико је бруталан и претње тако не двомислене, да не треба ни сумњати у исход ове акције. Нарочито одески студенти немачкогa порекла трпе неисказане муке под овим најновијим терором.

У Саратову је, захваљујући истим побудама, немачка црква претворена у филијалу Државне банке. Црква је срушена. Велика градска катедрала, је исто као и споменик Александра II уклоњена.

Беспомоћно морају немачки верници да гледају сурово дело ликвидације које спроводе властодршци Совјета.

Али културни свет има свету дужност да подигне свој глас против бољшевичкогa лудила уништења.

Московски безбожнички триумвират

У најновију тактику бољшевизма спада нови метод да се пред иностранством претставља „демократским“. У ово треба урачунати и совјетски — „устав“, који треба да заспе песком очи европских држава како би оне ступиле у још тешњу везу са Москвом. Слепилем погођени „познаваоци Совјета“ наводе као потврду својих навода да се бољшевизам све више демократизује, међу осталим и у „уставу“ постојеће одредбе „слободног исповедања религиозних култова“, — и пуни радости изјављују да то, забога, значи одрицања Москве од борбе до истраге против религије.

Бољшевизам који тежи да доведе до бољшевичке светске превласти путем светске револуције разуме се ни издалека не помишља на то да напусти своју систематски вођену борбу против религије. Оно што треба разумети под „слободним исповедањем религиозних култова“ све је пре но трпељивост или чак и потпомагање религиозних делатности. Већ и сама чињеница да је безбожничка пропаганда стављена под заштиту државе унапред онемогућава сваку религиозну слободу. Да бољшевици у Кремљу борбу против вере и религије више но икада сматрају својом „најпречом“ бргом и да уистину желе да је пренесу и ван границе Совјетске Уније, показује конференција средњоазијских безбожника (Читај Комуниста) у Стаљинграду, на којој су, сијајући од задовољства, Ворошилов, Молотов и Литвинов примили понуђену титулу „безбожника из Средње Азије“. Тиме је требало да се „почаствују“ црвени властодршци „нарочитим заслугама“ у рату против Бога и цркве, они који су хиљадама свештеника послали на онај свет, хиљаде оставили да бедно пропадну у тамницама, а масу верника изложили бескрајним прогонима. Друг „безбожника из Средње Азије“, народни комесар за железнице Кагановић, ставио је своје железнице безбожничким путујућим изложбама на расположење. Није заиста лако оној држави која политичком сарадњом са московском безбожничком кликом пре или после отвара бољшевизму улазе и капије.

У граду Јарославу затворен је Епископ Антоније заједно са 25 својих свештеника.

У Одеси су ових дана затворене последње две цркве. Сви свештеници су стављени под строги надзор Г. П. У.

Грчка црква

Атински листови саопштавају да је бивши грчки државник А. Заимис који је умро у Бечу, још за време свога живота оставио жељу да буде спаљен, и само пепео да се однесе у Атину.

Кад је за ово сазнао Атински Архиепископ одлучно се успротивио да се изврши ма какав црквени обред над пепелом државника. Одбијање је мотивисано тиме да је спаљивање тела умрлих хришћана противно учењу хришћанске цркве, те према томе не може се извршити обред ни над пепелом хришћанина, чије је тело спаљено по његовој жељи израженој док је још био у животу.

И због тога тело поч. Заимиса, место да буде спаљено балсамовано је, пренето у Атину, опезано и погребено са свима почастима.

Хришћанска мисао у свом октобарском броју доноси допис из Атине у коме се износи појачана активност грчке цркве на сузбијању прозелитизма и на јачању социјалне акције цркве. Ради тога црква је поднела Мин. просвете и вера нацрт правила за оснивање хришћанског братства за васпитање.

Главни циљ овог братства биће хришћанско образовање и васпитање Гркиња по начелима православне цркве и по народним традицијама. Преко ових школа радиће се и на сузбијању стране инославне пропаганде. Поред овога оснивају се: „организација књиге сиромашних ученика“ сиротишта за женску децу изнад 10 година. Грчка црква има фонд сиромашних чији је приход у прошлој години изнео 2,342.964 драхми.

Друге земље

Јерусалимски лист Свјатаја Земља јавља да је на празник Духова т. г. Јерусалимски Патријарх служио службу у Сионском храму који се налази пет метара дубоко под земљом. Тај храм је подигнут још у апостолско време, када

су хришћани гоњени од Јудеја били принуђени да се скупљају на молитву у скровиштима под земљом.

Овом приликом запажено је да је Патријарх служио литургију по стародревном обичају без митре само са фелоном и малим омофором.

Радом Др. Амбедкара у последње време хришћанство је у Индији узело широке размере. У области Малабара примило је хришћанство и крстило се 2 милиона и 570 хиљада душа.

На дан 21 и 22 септ. т. г. састала се у Женеви IV-та конференција међународне комисије „Pro Deo“ за борбу противу безбожњаштва и комунизма.

Саветовања на тој конференцији била су посвећена искључиво садашњој међународној акцији коминтерна Совјетске Русије, Мексика и Шпаније. Поводом тога комисија је решила да упути протест Друштву Народа противу претставника ових трију земаља, који систематски раде да униште сву хришћанску цивилизацију. По један примерак овог решења достављен је свима претставницима хришћанских држава у Друштву народа, у којима се опомињу на њихове хришћанске дужности у овом случају.

У дане 24 и 25 октобра т. г. одржан је у манастиру Жичи Сабор братстава народне хришћанске заједнице. Ово је продужетак рада Сабора који је био у манастиру Тавни, Зворничко-Тузланска Епископија. Рад Сабора је био једна велика манифестација верске свести нашег народа. Поред осталог рада на њему је изабрано и уредништво Мисионара.

Нове књиге

Уредништво Хришћанског дела које излази у Скопљу покренуло је своју библиотеку. Као прва свеска издана је расправа „Хилијадам“ одличног богословског писца г. Панајота Трембеле-а у преводу јеромонаха Василија Костића.

Расправи је циљ да објасни многе јереси које данас захватају стадо Христово, а међу њима и адвентизам. У њој се на основу непобитних чињеница како из св. Писма

тако и из догађаја побија учење хиљаста, и његовог органа адвентиста. Сваком свештенику ова расправа ће добро доћи ради упознавања са тим предметом. Како је књига ове и сличне садржине код нас врло мало, то је најтоплије препоручујемо. Књига је у укусном издању и треба да стоји на столу сваког црквеног радника. Цена јој је 5 дин.

Ових дана изашла је из штампе још једна књига проте Тасе Урошевића. Књига носи назив Духовне бројанице (лабудова песма једне старости). У њој писац износи у краћим тачкама — бројаницама своје погледе на поједине проблеме данашњице.

Као стари свештеник имао је прилике да уочи многе ствари како добре тако и рђаве у нашем религиозно-моралном животу. Те опаске ставио је на хартију у једном популарном стилу. Тако између осталог износи доста горких истина, у број 22 вели: „Закон љубави, којег је законодавац Христос, и ако је старог датума и божанског порекла није још у завађеном човечанству нашао своју пуну примену. Ну, дали је он нешто више примењен код претставника Христове вере — свештеника, то је тек оно, на што се не може добити потврдан одговор“. Он је осетио да свештенство не успева увек у своме раду. Поводом тога он у број 69 каже: „Наша међусобна сарадња са вишом јерархијом, на верским проблемима, извесна је и готово аутоматска. Нема ничега што је незаједничко или парцијално. Имамо уједињену цркву, једно вођство, једнаке тежње, потребе и намере па чак смо неподељени у питањима метода и опортунитета у раду. И крај свега тога, ми смо разједињени и остављени свако самом себи!“

А то значи да нам оскудева заједничка свест и љубав према општој ствари.“

Књигу је издао Преглед цркве Еп. Нишке. Издао је укусно. Ову књигу треба да прочита сваки свештеник. У њој ће наћи лепих и корисних поука за свој тежак пастирски рад. Зато њену појаву топло поздрављамо. Цена књизи је 5 динара.

Поред ове књиге прота Таса је раније издао три књиге „На својој бразди“.

Одговор на апел:

„Каквих верских и културних установа има у парохији и у којима сарађује свештеник“:

Село Крњево ср. В. Орашки становника 6000. Културне установе: Одбор Црвеног Крста, са омладинским одбором и подмлатком; Соколска чета; Месни одбор Јадранске страже; Ј. Н. О. Карађорђе; Ватрогасна чета; Позоришно дилетантско друштво. Верске установе: Црквено певачко друштво „Слога“; Верско-Доброт. Старатељство и Народна хришћанска заједница. Оснива се кујна Црв. Крста а издржаваће је: Црв. крст, Верско старатељство, хришћан. заједница и друга друштва.

Свештеник сарађује у свима установама. Канцеларија свих друштава је у пароховој канцеларији.

Положили испит

Пред комисијом за полагање практичног испита положили су испит у октобру т. г. Милан Барнић парох голу-бачки, Витомир Марковић, парох брежански, Живота Недељковић, парох II смољиначки, Љубомир Петровић, парох II михајловачки, Живан Срећковић, парох II лазнички, Борислав Јанићијевић, парох врановски, Живота Марковић, парох II александровачки, Петар Гојнић, парох породински.

Расписи

Црквени суд Епархије Браничевске Бр. 10932/Р. 87 4 новембра 1936 године наређује:

Архијерејска власт под Бр. 1781/36 г. доставила је овом Суду акт Светог Архијерејског Синода Бр. 5469/зап. 1341 од 2/15-X-1936 год. који гласи:

„Министарство Правде под Бр. 92163 од 10 октобра 1936 г. доставило је Св. Арх. Синоду распис ове садржине:

„Министарство пошта, телеграфа и телефона актом својим од 14-IX-т. г. Бр. 74001/36 г. доставило је следеће:

Министарству пошта, телеграфа и телефона част је извести то Министарство да је од појединих дирекција п. т т. извештено да се у последње време знатно повећао број препоручених поштиљака које шаљу државна и самоуправни надлештва и установе које су по Уредби ослобођене од поштанских такса и за препоручене поштиљке.

Разумљиво је да се оваквим поступком оптерећују поште у раду око књижења препоручених поштиљака пошто званичне препоручене поштиљке у многим поштама досежу 90% од свих примљених препоручених поштиљака.

Овом Министарству част је стога молити то Министарство, да својим подређеним властима, надлештвима и установама скрене пажњу на пропис чл. 9 Уредбе о ослобођењу од поштанских такса, која има силу закона и према којему се препорученом поштом могу продавати на отпрему писма која садрже ненакнадиве — нарочито важна акта и акта којима се одређује рок.

Министарство је исто тако обавештено у више случајева, где су поједини овгани државних и самоуправних власти, надлештва и установа ослобођени од плаћања поштанских такса злоупотребили ову повластицу и пошиљке приватног карактера и своју личну преписку отправљају поштом бесплатно као званичне пошиљке, штетећи тим начином државну касу.

Министарство ће с тога скренути пажњу подређеним органима да се злоупотребе ове врсте кажњавају по одредбама закона о пошти, телеграфу и телефону, у колико не потпадају под одредбе кривичног закона, а државни службеници одговарају и дисциплински““.

Поводом тим а у смислу одлуке Св. Арх. Синода под горњим бројем и датумом, част нам је упознати Вас са предњим расписом, с молбом за наређење подручним Вам установа да се истог у потпуности придржавају““.

О предњем изволите обавестити подручно свештенство — братство знања и управљања ради с препоруком, да се предњег придржавају.

Црквени суд Епархије Браничевске Бр. 10.888/У. 20 5 новембра 1936 г. наређује:

При издавању пореских уверења на тражење странака Пореске Управе стављају порезу разрезану у 1934 год. што је сасвим правилно и таква су уверења на закону основана.

Поводом овога Црквени суд је добио од Пореске Управе у Пожаревцу под Бр. 23797/36 г. следеће објашњење:

„Повратком акта Управи је част обавестити тај Суд да је унутарњи препис расписа још и данас на снази и да одговара законито стању. Смањење пореза за 1935 и 1936 год. не утиче на порески цензус који мора бити из године 1934 када је основни порез на земљарину износио десет од сто од катастарског чистог приноса који и данас важи по сили закона.

Смањење плаћања пореза за 1935 и 1936 год. привременог је карактера т. ј. има се сматрати као нека врста помоћи имаоцима земљишта због слабе конјуктуре цереалија

док то смањење за наредну годину немора бити, пошто је за ове две године наступило по сили финансиског закона који је само једногод. закон и важи само на односну год.

Према свему напред изложеном стоји јасна ствар, да сва уверења која се доносе томе Суду, морају бити издана од пореских власти са ознаком основног пореза за 1934 г. ако није било каквих промена због продаје или деобе имања.

О предњем известите подручно свештенство знања и управљања ради.

Службене вести

Пријем у клир

1) Одл. Арх. вл. Бр. 1033 од 8(21)-VIII-36 примљен је у клир презв. Радомир Милановић по уредно добијеном отпусту из А. Е. Београдско-Карловачке.

2) Одл. Арх. вл. Бр. 1873 од 15(28)-X-36 примљен је у клир ове Епарх. презв. Војислав Протић, по уредно добијеном канонском отпусту из Епарх. Злетов.-Струмичке.

3) Одл. Арх. вл. Бр. 1891 од 17(30)-X-36 примљен је у клир Епарх. Браничевске монах Јован Матчи, бив. сабрата м-ра Печерског — Русија и прикључен брат. м-ра Горњака

Постављења и премештаји

1) Одл. Арх. вл. Бр. 1033 од 8(21)-VIII-36 постављен је презв. Радомир Милановић за сталног пароха удовичког.

2) Одл. Арх. вл. Бр. 1873 од 15(28)-X-36 постављен је за привр. пароха жагубичког и в. д. арх. намесника хомољског презв. Војислав Протић.

БРАНИЧЕВСКИ ВЕСНИК ИЗЛАЗИ ДВОМЕСЕЧНО НА 2—3 ШТАМПАНА ТАБАКА.

ПРЕТПЛАТА ЗА 1936 ГОД. ИЗНОСИ ДИН. 60.— ЗА НАШУ ЗЕМЉУ А ЗА ИНОСТРАНСТВО ДИН. 80.—

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ БЛАГАЈНИКУ УДРУЖЕЊА Г. ДРАГОЉУБЪ МАТЕЈИЋУ, СВЕШТЕНИКУ — ПОЖАРЕВАЦ

Одговорни уредник: ДРАГУТИН МАРИНКОВИЋ, свешт. в. д. архијерејског намесника пожаревачког коме се шаљу и сви рукописи.

САДРЖАЈ

Посета претставника Бугарске Цркве . . .	стр. 185—186
К. Ј. Петровић: Абортус и хришћанство . . .	„ 186—188
К. Барјактаревић: Религија у друштву човечанства	„ 189—198
З. А. Марковић: Један потез о народном васпитању	„ 198—206
Ђран. М. Милић: Колико се ми бринемо за тело а колико за душу	„ 206—207
Ј. С. Сретеновић: О молитви	„ 208—210
К. Ј. Петровић: О Мојсију	„ 210—213
Белешке	„ 213—222
Расписи	„ 222—224
Службене вести	„ 224

Наши часописи

Гласник Српске Патријаршије
Православље — орган Савеза Еп. удружења — Београд
Преглед Епарх. Жичке — Чачак
Преглед Епархије, Нишке — Ниш
Богословље — Београд
Хришћанска Мисао — Београд
Хришћанско дело — Скопље
Светосавље — Београд
Братство — Сарајево
Мисионар — Крагујевац
Духовна стража — Сомбор
Тимочки Весник — Зајечар
Пастир — Цетиње